

За наукові кадри

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

18

ВЕРЕСНЯ
1957 року
№ 24 (536)

Ціна 20 коп.

БІЛЬШЕ САМОСТІЙНОСТІ І ТВОРЧОСТІ В НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ

Серйозне, глибоко свідоме ставлення до науки завжди зв'язане з творчим підходом до неї. Вивчати предмети, щоб лише скласти екзамени, щоб запам'ятати уривки знань, — це пасивного ставлення до ліка активна участь студентів в розвивуваного предмету, запорука розвалу в майбутньому. Знання необхідно асимілювати, зробити частину свого «я», внести в свій світогляд. При засвоєнні матеріалу виявлені особисті наукові інтереси, виробити свою точку зору з спірних питань — ось шлях до активного застосування, до творчості.

Постанова Ради Міністрів СРСР від 12-IV 1956 року «Про заходи поліпшення науково-дослідницької роботи у вищих навчальних закладах» та інструктивний лист МВО СРСР від 15-IX 1956 р. лягли в основу всієї роботи кафедр і громадських організацій нашого університету в минулому році. Вони розширили можливість для творчості як в роботі викладачів, так і в навчанні студентів.

На всіх факультетах були перевірені учбові плани з метою скорочення кількості годин обов'язкових занять для студентів, кількості іспитів та заліків. На всіх кафедрах були складені нові варіанти робочих планів. І в цьому році факультетами і учбовою частиною проведена певна робота щодо перегляду учбових планів. Майже всі факультети (за винятком фізико-математичного) успішно працюють над проблемою хроматографічного дослідження комплексних і дисперсних систем.

16 студентів виїздили з науковими доповідями в Московський, Харківський, Тбіліський, Мінський та Кишинівський університети. В цьому учбовому році вийшов друком IV збірник студентських наукових робіт, в якому опублікована 31 стаття.

Участь в наукових гуртках привчає студентів до творчої роботи, до самостійної розробки окремих наукових питань. Ось чому в цьому навчальному році слід ще більше розгорнути роботу студентських наукових гуртків і розпочати її з перших днів семестру.

Намічені плани повинні бути запроваджені в життя. В новому році необхідно серйозну увагу приділити справі дальшого удосконалення учбового процесу. Якому більше матеріалу повинно вивчатися студентами самостійно, тому потрібно забезпечити їм необхідні умови для справжньої творчої самостійної роботи.

Проте, розвантажуючи студентів від зайвих обов'язкових занять, розширяючи їх можливість самостійно працювати, слід одночасно підвищити вимоги до студентів, суворіше контролювати самостійну роботу, додуматися глибокого творчого підходу до навчання. Учбовий процес необхідно організувати так, щоб студенти могли не лише засвоїти певну суму обов'язків.

Розпочали працювати

Починають працювати над курсовими роботами та дипломними дослідженнями старшокурсники історичного факультету. Їх вже досить часто можна зустріти в кабінетах історії СРСР та історії України, загальній історії.

Найчастіші гости в кабінеті загальній історії — студенти III курсу. Кабінет стародавнього світу та

П. ОСАДЧУК.

ПАРТИЙНИМ ТА КОМСОМОЛЬСЬКИМ ОРГАНІЗАЦІЯМ УНІВЕРСИТЕТУ ОСОБЛИВУ УВАГУ СЛІД ЗВЕРНУТИ НА ВИХОВАННЯ МОЛОДІ В ДУСІ СВІДМОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ДИСЦИПЛІНИ І ВІДПОВІДАЛЬНОГО СТАВЛЕННЯ ДО СВОЇХ УЧБОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ.

ВІЩЕ РІВЕНЬ ПОЛІТИЧНИХ ІНФОРМАЦІЙ

На всіх факультетах університету проходять політінформації, на яких вивчаються і обговорюються виступи М. С. Хрущова «За тісний зв'язок літератури і мистецтва з життям народу».

В більшості груп, на більшості курсів це обговорення має характер жвавого творчого обміну думками, проходить при великій активності студентів.

Цікаво пройшла політінформація на IV курсі історичного факультету (агітатор тов. Раковський), добре була організована політінформація на IV курсі філологічного факультету (керівник тов. Зандут). Під час останньої політінформації студенти детально і глибоко висвітлювали питання про партійність літератури, її народність, охарактеризували положення: «Без життєвої правди — немає літератури». У виступах вдало проводилося порівняння роману Дудінцева «Не хлебом единим» з твором Ніколаєвої «Повесть о директоре МТС і главном агрономе». Керівник М. П. Зандут узагальнив виступи

студентів, показавши боротьбу КПРС за ідейну високохудожню літературу, зупинившися на рішеннях Червневого пленуму КПРС.

Проте в проведенні політінформації все ще багато формалізму, настаскування, мало творчої ініціативи як у керівників, так і у студентів. Трапляються випадки, коли політінформації проходять неорганізовано. Студентів заздалегідь не ознайомлюють з темою наступної політінформації, і вони приходять на заняття непідготовленими. Так, наприклад, погано була організована і тому пройшла дуже мляво і нудно політінформація на I курсі філологічного факультету (керівник А. П. Філіпчук). На занятті з 50 чоловік було присутньо 33. Студенти заявили, що не підготувались до політінформації, бе знали теми.

Відповіді студентів на запитання викладача були поверхими і блідими, зводилися до тези, що «література повинна показувати більше досягнень».

Тов. Філіпчук висновків не зробив, політінформація пройшла формально і студентам нічого не дала.

На III курсі хімічного факультету консультант тов. Павлова також не зуміла організувати активне обговорення. Один з студентів коротко виклав зміст виступів тов. Хрущова, консультант не зробила ніяких зауважень, не підвела підсумків. Таким чином, ця політінформація також пройшла формально.

Не вийшло жвавої бесіди й під час проведення політінформації на II курсі історичного факультету (керівник тов. Беркович). Основне питання про партійність та народність радянської літератури та мистецтва було розкрито недостатньо.

Наведені факти доводять, що необхідно більше приділити уваги проведенню політінформацій. Треба краще налагодити навчання агітаторів, організувати творчий обмін досвідом між ними. Проведення політінформацій, підготовку до них студентів необхідно систематично контролювати.

Чому в кабінетах пусто?

Друга половина вересня. З повним правом можна вже сказати, що навчальний рік іде повним ходом. Час активно вклопачатись в роботу. Умови для цього є. Працюють бібліотеки, читальний зал, кабінети. Кабінети в цьому році поповнились новою літературою. Так, кабінет російської та зарубіжної літератури одержав нові пікаві книги, виписує журнал «Вопросы литературы».

Проте чомусь мало кого з студентів це хвилює. В кабінетах ще дуже мало відвідувачів. З'являються тільки коли-не-коли студенти III та IV курсів. Навіть дипломанти не видно.

У біологів

Біологи ще не починали працювати в своєму єдиному навчальному кабінеті — мічурінському. Та це й зрозуміло. Збираючись засісти за книжки, біолог опиняється перед ділемою: істи чи не істи. В біологічному корпусі не пообідаєш, а додому (в місто, в гуртожиток) треба добирається чи двома трамваями, чи трамваем та тролейбусом — широкий вібр. Особливо слід позаздрити третьокурсникам: літературу, потрібну ім для курсових робіт, вони можуть дістати лише в кабінеті, бо в наукову бібліотеку їх ще не записують. Доведеться, мабуть, переходити на «сухий пайок».

А може, врешті-решт, господарська частина університету пожертвuje для біологів «червоний автобус», про який давно вже співаються дотепні куплети на університетських вечорах.

Ще простіше — налагодити знову виготовлення гарячих страв у біологічному корпусі, як це робилося в кінці минулого року.

Р. ЗАК.

Зовсім обминають п'ятикурсники на жаль, не видно в кабінетах й кабінет української та російської першокурсників. Заходять лише одні. Вони до цього часу не взяли ниці.

З. ГАВРИШ.

Геть прогульників!

Заняття в університеті почалися... Відбулися перші десятки лекцій... В журналах для обліку з'явилися перші короткі позначки «нб». Декою вони схвилювали: чому товаришів нема на лекціях? — дехто не звернув на це увагу, а дехто, хо і знав про пропуски, лишався байдужим. До цієї останньої категорії чомусь в переважній більшості належать комсомольські та профспілкові працівники, члени редколегій стінних газет.

Тих студентів V курсу філологічного факультету, яких стурбувало відсутність на заняттях студентки Тросіної, цілком задоволила коротенька, захоплено щаслива звісточка від неї приближно такого змісту: «Дорогі дівчатка! Страшенно хотіла б вас бачити, але не можна: мені так шкода покидати чоловіка».

Щоправда, таких випадків малувато. Та й пропусків з'янять не так вже багато, хоча одна дівчина з фізмату запевнила: «Ось, почекайте, хай почнуться семінари — буде багато пропусків». До речі, на фізматі для прогульників створені майже ідеальні умови. Так, на III математичному, на II фізичному курсах не в усіх групах є журнали для обліку, а на деяких курсах почали їх вести лише з 11 вересня. Прогульники раді. Немало пропусків вже зробили Панкова (14 годин), Дульгерова (11 годин), Фадеєва, Родіонова, Єрусалімський, Баталіна, Остер та інші.

Пропусків небагато, але вони є. Погані справи з дисципліною на деяких лекціях. Шо ж роблять комсомольські працівники? Та нічого! Очевидно це доведеться врахувати при оцінці їх діяльності на комсомольських зборах.

То ж давайте будемо читись без усяких пропусків! Пам'ятаймо, що наука любить систему. Геть прогульників!

Б. ДЕРЕВ'ЯНКО.

ЗА ГЛИБОКІ І МІЦНІ ЗНАННЯ

Підсумки і завдання

(З ДОПОВІДІ ДОЦЕНТА С. М. КОВБАСЮКА)

САМОСТІЙНА РОБОТА – ЗАПОРУКА УСПІХУ

З виступу професора Д. Г. ЕЛЬКІНА

Запорука всіх успіхів в самостійній роботі студентів. Наука рухається вперед швидкими темпами. Що сьогодні нове, то завтра може застаріти. Студент повинен сам слідкувати за останніми досягненнями вивченої ним науки, а це може дати лише самостійна робота. В противному разі, закінчивши університет, студент виявиться далеким від останніх досягнень науки. Скорочення лекційних годин дало свої наслідки. Однак, мало скоротити курси лекцій, надати студентам вільний день, потрібно передбудувати весь педагогічний процес. Потрібно читати лекції так, щоб вони стимулювали самостійну роботу.

Доцільно виділяти дні для самостійної роботи поступово, починаючи з 2-го курсу. Для студентів-першокурсників, на наш погляд, введення вільного дня передчасне.

Далі професор Елькін зупиняється на недоліках в питанні педагогізації. На хімічному факультеті, наприклад, в учебових програмах відсутня така дисципліна, як психологія. Для майбутніх педагогів цей курс необхідний.

СТВОРИТИ УМОВИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

З виступу доцента
Г. А. В'ЯЗОВСЬКОГО

Перевіряючи підготовку учбової бази історичного факультету до нового навчального року, я мав змогу порівняти можливості забезпечити самостійну роботу студентів історичного та філологічного факультетів. Можна позаздрити кількості кабінетів на історичному факультеті, але не всі кабінети добре обладнані. В деяких по 4 роки учебні стенді не оновлювалися. На філологічному ж факультеті площа кабінетів дуже мала. Не всі студенти мають змогу працювати після робочого дня. На обладнання існуючих кабінетів не відпускають коштів. Такі ж кабінети, як кабінет філософії, помпезно обставлений. Все це призводить до того, що добу, яка виділяється для самостійної праці, студенти називають додатковим вихідним днем. Необхідно забезпечити студентів робочим місцем і встановити систематичний контроль за їх самостійною роботою.

НАЛЕЖНУ УВАГУ НАУКОВИМ ГУРТКАМ

З виступу проф. В. П. ЦЕСЕВИЧА

Необхідно вже з перших днів навчання приділити належну увагу науковим студентським гурткам з метою, щоб забезпечити їх активну роботу на протязі всього семестру.

Дуже заважає нормальній роботі студентів фізико-математичного факультету, розподіл занять на дві йміні.

БАГАТО ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ВИКЛАДАЧІВ

З виступу студента геолого-географічного факультету О. ПОЛІЩУКА

Необхідно по можливості скоротити вивчуваний лекційний матеріал, щоб студент мав можливість у звільнений час глибше вивчати передходжерела, монографії, журнальні статті, газетні виступи. Успіх в організації самостійної роботи залежить багато в чому від ставлення до неї викладачів. Пускати роботу на самоплив не можна. На нашему факультеті теоретичного характеру.

Головним показником наслідків в учбовій роботі у вищому учбовому закладі є підсумки екзаменаційних сесій, особливо весняної сесії, яка у звітному році була досить складною і повчальною.

В цілому наслідки весняної іспитової сесії свідчать про серйозне ставлення переважної більшості студентів до навчання, про зрослий рівень їх академічної підготовки.

Добру підготовку показали студенти на іспитах з суспільних наук. Неважаючи на значно підвищенні вимоги, більшість їх виявили грутові знання матеріалу і одержали добри і відмінні оцінки.

Проте минула весняна сесія характеризується різким зниженням показників щодо явки студентів на сесію. В попередні роки кількість студентів, які не з'являлися на сесію, складала буквально одиниці, а в звітному році не з'явився складати іспити 191 студент — 7,7%, з них майже половина без поважних причин. Особливо багато цих студентів припадає на фізико-математичний (35 осіб), філологічний (21 особа) та біологічний (13 осіб) факультети.

Всього повинно було складати іспити 2465 студентів. Склалі всі іспити 2056 — 83,4%.

Зниження процента успішності обумовлене підвищеними вимогами викладачів до академічної успішності студентів в світлі завдань, поставлених рішеннями ХХ з'їзду КПРС про неухильне підвищення якості підготовки спеціалістів. Разом з тим, відіграло певну роль і нове положення про порядок призначення стипендії, за яким студентові в окремих випадках можна призначати стипендію і при наявності задовільної оцінки. В минулому учебному році викладачі значно смиливіше ставили цю оцінку. Очевидно, не могла не відбитися на підсумках сесії і загальна напруженість в організації учебного процесу у з'язку з виїздом студентів на сільськогосподарські роботи.

Найбільш низьку успішність виявили студенти молодших курсів, що зазвичай раз свідчить про недостатню роботу з ними професорсько-викладацького складу, деканів, громадських організацій, про неуміння цих студентів як слід працювати у вищій школі.

Найгірша усмішність на II курсі фізико-математичного факультету, де майже половина студентів має зачлененість (86 чол.). Погана успішність також на перших курсах хімічного та фізико-математичного факультетів, які мають 70—72% успішності (зачлененість мають 55 студентів). Слід також відзначити недостатню успішність студентів таких факультетів, як філологічний і біологічний, набір на які проходить в умовах значного конкурсу і, здавалося б, до складу студентів заражавано най-

11 вересня 1957 року в університеті відбулися відкриті партійні збори. З доповідю «Підсумки 1956-57 учебного року і завдання університету на 1957-58 учебний рік», виступив проектор по учебній частині доцент С. М. Ковбасюк.

В обговоренні доповіді взяли участь доцент І. Е. Грицютенко, професор Д. Г. Елькін, професор Р. И. Файтельберг, професор В. П. Цесевич, доцент Г. А. В'язовський, доцент О. М. Дроздов, студент фізико-математичного факультету О. Тігай, студент геолого-географічного факультету О. Поліщук та інші товариші.

Збори прийняли розгорнуте конкретне рішення.

Сьогодні ми друкуємо матеріали з відкритих партійних зборів.

Більш здібних і підготовлених.

На історичному факультеті успішність знизилася не на багато, проте різко зменшилася кількість вищих оцінок. Кількість студентів, які склали іспити на «відмінно» і «добре» складає 39,9% проти 72,4% у минулому році, а кількість студентів з задовільними оцінками зросла майже у 5 раз.

На географічному факультеті кількість відмінників зменшилася вдвое, а студентів, що мають задовільні оцінки, збільшилася в 6 раз, з незадовільними оцінками більше ніж у 8 раз.

На українському відділі філологічного факультету теж майже наполовину зменшилася кількість студентів з добрами і відмінними оцінками, в 5,5 раз збільшилося число студентів з задовільними і в 4 рази з незадовільними оцінками.

На фізико-математичному факультеті трохи кращі успіхи мають математики, проте і тут має місце зниження процента успішності. І у фізиків, і у математиків зменшилося число відмінників, майже в 3 рази зросло число студентів з задовільними оцінками, а також зросла кількість невстигаючих студентів.

У звітному учебному році університет підготував і випустив 404 молодих спеціалісти, з них 65 осіб здобули дипломи з відзнакою.

На державних іспитах випускники виявили досить грутові знання з спеціальності, а також з курсу історії КПРС, виявили знайомство з творами марксизму-ленінізму, знання основ політики КПРС на сучасному етапі, добру обізнаність в поточних подіях зовнішньої і внутрішньої політики СРСР.

Разом з тим, в ході державних іспитів виявилися окремі істотні недоліки у постановці учебової роботи, які в новому навчальному році треба виправляти. Про ці недоліки говорять у своїх звітах голови державних екзаменаційних комісій.

На історичному факультеті загальним недоліком відповідей випускників було нездовільне знання карт, хронології, історичної художньої літератури. Помічався лібералізм в оцінці знань студентів на іспитових сесіях (наприклад, щодо відповідей студентів Будова, Грабовського, Савченка). Як правило, студенти відповідали на іспитах російською мовою.

Випускні екзамени на українському

ПОТРІБНІ ДІЛА, А НЕ РОЗМОВИ

З виступу доц. І. Е. ГРИЦЮТЕНКА

— Великим недоліком навчальної роботи є той факт, що за період навчання в стінах університету студенти не набувають необхідних знань з української мови, мови народу, серед якого більшості з них доведеться працювати. Це явище не випадкове. Не можна миритися з тим, що на протязі ряду років ведуться лише розмови про переход професорсько-викладацького складу на читання лекцій українською мовою, практичні ж заходи до цього часу не вживаються. Ці недоліки пояснюються тим, що ректорат, партійне бюро та інші громадські організації не ведуть потребної, цілеспрямованої роботи в цьому напрямку.

НЕОБХІДНІ НАУКОВІ ВІДРЯЖЕННЯ

З виступу професора
Р. Й. ФАЙТЕЛЬБЕРГА

— Біологічний факультет веде значну теоретичну і практичну наукову роботу, яка має важливе народно-господарське значення. Зокрема, велика робота проводиться на кафедрах, очолюваних професорами Тульчинською, Лебедевим і Савчуком. На факультеті працює електрофізіологічна лабораторія. З допомогою доцента Демідова встановлений і працює електронний мікроскоп.

Добре працюють, неважаючи на деякі труднощі, наукові гуртки студентів. В роботі студентської наукової конференції біофаку цього року взяли участь студенти інших вузів міста.

Професор Файтельберг говорить про необхідність більш широкої практики наукових командировок для вивчення і використання досягнень в галузі науки і досвіду інших вузів країни.

ТРЕБА ДОПОМОГТИ БІОЛОГАМ

З виступу доц. О. М. ДРОЗДОВА

— Добре підготувався до нового учебного року колектив наукових працівників біологічного факультету. Підготовка почалася ще наприкінці минулого учебного року, коли партійне бюро та деканат організували обговорення лекцій, почали устаткування кабінетів та лабораторій. Учбова база біофаку, численні кабінети та лабораторії справляють добре враження.

Але є тут і ціла низка недоліків. Відсутність гуртожитку та ідеальні поблизу учебного корпусу лишеє можливості використовувати добрі умови для самостійної роботи студентів після лекцій, тому що більшість студентів живе далеко.

З'язок з центром міста надзвичайно поганий. Це питання обговорювалось багато разів, але автобус досі не придбали.

Керівництву університету необхідно в найкоротший строк допомогти численному колективові біологів.

ВПОРЯДКУВАТИ КАБІНЕТИ

З виступу студента фізико-математичного факультету О. ТІГАЯ

— В несприятливих умовах доводиться працювати студентам фізмата. Через нестачу аудиторій вони мусять працювати в другу зміну на фахультеті недостатньо кабінетів, які лежать на підлозі.

НАША ПРАКТИКА

Останніми роками на початку і наприкінці літа значна частина студентів-філологів українського відділу проходить діалектологічну практику та бере участь в наукових експедиціях на території Одеської області. Поряд з закріпленням набутих теоретичних знань з діалектології та історії мови, в центрі уваги молодих науковців лежить запис матеріалів до діалектологічного атласу української мови та до обласного словника говорів Одещини, над складанням якого нині напружено працює кафедра української мови.

Влітку цього року запис діалектного матеріалу організовано в 11 районах, значна частина яких є пограничними, розташованими на окраїнах області.

Велику увагу було приділено районам колишньої Ізмаїльщини, населення яких за національним складом є надзвичайно строкатим. Українські поселення цієї частини Одещини, засновані переважно в першій чверті XIX ст. із віткачів-кріпаків Поділля, Середньої Наддніпрянщини, Херсонщини, колишнього Хотинського повіту тощо, знаходяться в силу певних історичних умов в оточенні значних говіркових масивів болгарів, молдован, гагаузів, росіян, перебуваючи з ними в найтісніших економічних та культурних стосунках.

Порівняно недавно тут жили турки, а тому й не дивно, що в мові українців колишньої Ізмаїльщини, крім молдавських, румунських і болгарських лексичних запозичень, є значна кількість тюркізмів. Тут майже кожне українське село, та й не лише українське, знає таку топонімічну назву, як «селище», на означення місця, де колись жили турки.

На поточному рахунку студентів-діалектологів цього літнього сезону— сотні сторінок зв'язаного тексту, тисячі сторінок записів за питальником, сотні обласних діалектних слів. слів.

Студенти В. Скляренко, Г. Шендрик, В. Мороз, Л. Єдидович, крім дбайливо записаного матеріалу, до

багатьох питань додали чудові ілюстрації-малюнки, вони звертали також увагу на знахідки старовини.

Студентки Р. Відміш, Л. Мазуренко, Г. Яцентюк, прибувши у Маріупольське село Приморське, Татар-

про інших студентів. Так, наприклад, значний науковий інтерес ста новлять записи, зроблені студентка ми Кириченко та Снятинською.

Всі студенти з великою пристрастю і невимушеним захопленням став-

бунарського району, свідомо поселилися в стані однієї з польових бригад, завдяки чому змогли досить добре, буквально фотографічно, відтворити місцеву говірку.

Цікаво, зі знанням справи, записали історію с. Миколаївка—Новоросійська, Саратського району, студентки Т. Гавриш і О. Зданевич. В минулому Миколаївка—Новоросійська — це один з визначних культурних і економічних центрів кошацьких поселень на території колишньої Ізмаїльщини.

Цікаву й потрібну ініціативу виявили студентки А. Ільницька та С. Ворона, які поза питальником ретельно описали лексику млинарства, виявивши при цьому біля 40 обласних слів.

Багато окремих речень і словосполучень, почутих від мовлян безпосередньо на базарі, в місцевих крамницях, на колгоспному току тощо, записано студентами Л. Урсул та С. Майданик. Такі записи є особливо цінними.

Багато хорошого можна сказати і

до запису українських говорів Одещини. І не лише тому, що надзвичайно приемно їхати в село, де досі з науковців ще ніхто не побував і мовну систему говірки якого треба буде характеризувати вперше.

Вага і привабливість діалектологічної практики і наукових експедицій в районі області зростає ще й тому, що більшість випускників-філологів нашого університету працює, як правило, в школах, що містяться на території південно-східного діалекту. Ось чому грунтовне знання згаданого діалекту допоможе теперішнім студентам, а майбутнім вчителям-словесникам з найбільшою ефективністю переборювати діалектні помилки в усній та писемній мові учнів.

Ось чому ми щиро вдячні за надану нам можливість поповнювати

і удосконалювати свої філологічні знання на практиці, щоб згодом і навчання підростаючого покоління.

В. ДРОЗДОВСЬКИЙ.

В село Першотравневе, на берег Катлабухського лиману, ми прибули десь о першій годині дня.

Перше, що вразило нас, — пусті вулиці села. Дуже рідко можна було побачити старика чи бабусю та малюків, що бігали по подвір'ях.

Голова сільської ради, який трапився якраз в селі, сказав:

— Всі на роботі. Силосують.

А ввечері секретар парторганізації Петро Михайлович Донченко розповідав нам про хороши діла сільських комсомольців. Показав перехідний прапор райкому комсомолу, кілька грамот Одеського обкуму, грамоти ЦК ЛКСМУ.

— До них і зверніться за допомогою. У нас чудові хлопці і ще кращі дівчата.

— Ми знайомилися, домовлялись про роботу, розпитували про людей села.

Дізнавшись, що ми цікавимось не тільки молоддю, а й стариками, хлопці й дівчата почали нам називати старих людей села.

— До моого діда заййті, він багато знає! — гукав Яким Волощук.

— До бабусі Добринської, — сказав

Добре допоміг нам в цьому Ваня Колоянов, який володіє тонким філологічним чуттям. Він вказав на дуже цікаві відмінні слів і фраз іхнього села, зібрав цікавий лексичний матеріал.

Особливо тепло пригадується Яким Волощук. Юнак, який через важкі матеріальні умови не зміг здобути середньої освіти, живо цікавиться історією свого села. Він зібрав багатий матеріал про турецьке селище, яке було на місці села в XVIII—на початку XVIII ст., про здобуття суворовськими військами Ізмаїла. Весь цей матеріал Яким передав нашій експедиції. Він же допоміг розшукати кілька цінних археологічних знахідок: давньогрецьку і старотурецьку кераміку, латунний перстень—печатку пізнього середньовіччя.

Ми не залишилися в боргу. Наш керівник Володимир Петрович Дроздовський прочитав молоді лекцію про творчість великого українського поета І. Я. Франка. Ми відповідали на численні запитання молоді зв'язані з літературою, мовознавством.

Шире студентське спасибі нашим

друзям! Сподіваємося, що наша зустріч не остання.

В. МОРОЗ, Г. ШЕНДРИК.

На фото: студенти-філологи на діалектологічній практиці.

ТРИБУНА РЕВОЛЮЦІЇ

Від редакції. Наближається знаменний історичний ювілей—40-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції. З цього номера ми починаємо публікувати серію статей про революційні традиції нашого міста-героя, про боротьбу за перемогу соціалістичної революції і встановлення Радянської влади на Одещині.

Як відомо, В. І. Ленін, Центральний Комітет партії приділяли виняткову увагу створенню партійної більшовицької преси в період підготовки Великого Жовтня. В березні 1917 року відновлене було видання «Правди», і її перший номер вийшов 5 березня 1917 р. В усіх великих промислових центрах виходили більшовицькі газети. В Москві видавалася газета «Соціал-демократ», в Києві — «Голос соціал-демократа», в Харкові — «Пролетарій», в Єкатеринбурзі — «Уральський рабочий», в Іваново-Вознесенську — «Наша звезда», в Баку — «Бакинський рабочий», в Самарі — «Приволжская правда», в Луганську — «Донецький пролетарій» та ін.

Перед Одесською більшовицькою організацією постало питання про

зв'язаний з більшовицьким видавництвом «Прибой», з Бюро преси при Центральному Комітеті партії.

Все частіше й частіше на сторінках «Голоса пролетарія» з'являються повідомлення про діяльність Червоної Гвардії, про озброєння робітників, про консолідацію сил революції, про революційні події в Петрограді.

25 жовтня перемогло збройне повстання в Петрограді.

Сповіщаючи 26 жовтня про перемогу збройного повстання в Петрограді, «Голос пролетарія» на першій сторінці опублікував відозву Одеського комітету РСДРП(б) до робітників, солдатів, матросів і селян, в якій говорилося: «Хай живе революція!

В Одесі влада не перейшла до рук робітничого класу в жовтні 1917 р. Спираючись на підтримку угодовських партій — меншовиків та есерів, на буржуазно-націоналістичні організації, використовуючи свій збройний оплот — гайдамацькі частини, маючи підтримку Румунського фронту, владу намагалася захопити контрреволюційна Центральна Рада. У цей важкий напруженій час «Голос пролетарія» друкує ленінські статті, промови, що розкривають правду про характер соціалістичної революції, публікує історичні декрети II Всеросійського з'їзду Рад — про мир і землю, «Декларацію прав народів Росії». Газета виступає як бойовий організатор мас на перетворення в життя ленінських декретів, мобілізує

трудящих Одеси на розгром контреволюції. Під рубрикою «Робітники, працюйте!» газета з номера в но- мер публікує рішення робітників за воду РОПІТ, фабрики Попова, Беліно-Фендеріха та інших заводів, зборів військових частин 40 і 49 полків з протестом проти політики угодовських партій, Центральної Ради, з вимогою переходу всієї влади до рук Рад.

Робітничий клас Одеси під керівництвом своєї більшовицької організації 14 січня 1918 року взяв владу

в свої руки. В цей знаменний день

«Голос пролетарія» вийшов із

кликом на першій сторінці: «Вся влада Радам!».

Протягом трьох днів на вулицях Одеси точилася жорстокі криваві бої проти об'єднаних сил контреволюції, які не хотіли здавати свої позиції без бою. Збройне повстання народу перемогло 18 січня. «Голос пролетарія» в передовій статті «Переможна влада» сповістив про те, що барикадні бої закінчилися. «Революційний трудовий народ Одеси відстоїв свою робітничо-селянську справу», — писала газета.

В нових умовах соціалістичної революції, яка перемогла, в умовах боротьби за змінення Радянської влади з новою силою зазвучав голос революційної більшовицької преси—вірного і випробуваного, загартованого в боях помічника героїчної ленінської партії.

Доцент М. РАКОВСЬКИЙ.

Погодувачему

Коли загоряються зорі

В цей час хто поспішає на вечір, сяїві купол. Це башта 65-дюймового вінко, дехто перегортає сторінку концепту, закохані ангажують всі лавки по скверах, а студенти астрономічної фуркації, поглядаючи на зоряні небо, стрибають на підніжки трамвайів і їдуть у парк ім. Шевченка, до астрономічної обсерваторії.

Загляньмо туди й ми.

На масивних бетонних стовпах стоять невеличкі телескопи АТ-1, надслані з Москви спеціально для Одескої станції візуального спостереження Штучного супутника Землі. На цих прекрасних приладах студенти під керівництвом начальника станції В. М. Нечаєва навчаються ставити оптичні бар'єри, своєрідні оптичні сіті, в які треба буде ловити Штучний супутник Землі.

Понад п'ятдесят студентів беруть участь у цій роботі. Активну допомогу т. Нечаєву на заняттях з новачками подають студенти Ковтун, Романов та інші.

Треба поспішати, адже супутник буде запущений в небо вже на початку жовтня!

Ходімо далі. Ось височить серед гілля дерев сріблястий в місячному

В. МАКАРОВ.

Наш перший вечір в університеті

Наше знайомство з університетом почалося 31 серпня, коли всі первокурсники зібрались у великому актовому залі і нас вітали зі вступом ректора університету професор Лебедев та інші викладачі.

8 вересня це знайомство продовжувалося. Учасники художньої самодіяльності старших курсів і деякі першокурсники виступили з концертом, який усім нам дуже сподобався.

Особливо велике враження на нас спровали тісні, виконані студентом V курсу історичного факультету Сильвестровим, та дует у виконанні Сильвестрова і Перетяжка.

Чудово виконала «Чардаш» студентка I курсу хімфаку Л. Діаконова.

Заходила своїм виступом група акробатів-екскентриків під керівництвом Рахматуліна, яка виступила в сирігіальному жанрі.

Весело і захоплююче вели концерт конферанс — студенти Топчій і Загінайлло — у супроводі гармоніста, студента I курсу істфаку Юрія Ямка.

Враження від вечора дуже хороши, хотілося б тільки, щоб організатори його подбали про затійника і щоб не сумували ті, хто не кружляє у вальсі. Це був наш перший вечір в університеті, який назавжди залишиться в нашій пам'яті.

Г. ДІДОРЧУК, студентка I курсу українського відділу філологічного факультету.

Змагаються плавці

12 вересня в басейні парку «Перемога» студенти університету провели змагання з плавання. В змаганнях взяли участь команди всіх факультетів.

Рекорд університету на дистанції 100 м вільним стилем встановив Козленко (історичний факультет) — 1:14,0 сек. У жіночій дистанції першою була Лебедєва (філологічний факультет). Вона теж прийшла з рекордним показником — 1:54,4 сек.

В ході змагань було встановлено ще два рекорди ОДУ. Варварецький (історичний факультет) способом на спині проплив 100 м за 1:33,0 сек. Представниця фізмату Таран способом брас 100 м закінчила за 1:46,7 сек.

Напружено пройшла центральна подія змагання — змішана естафета 4×50 м. Тільки на останніх метрах вперед вийшли філологи. Їх час —

В. КРАВЧЕНКО.

Б. ДЕРЕВ'ЯНКО

ПЕРЕМОГА

(ОПОВІДАННЯ)

1.

Велика чорна дошка. На ній — як шрам, клапоть паперу. «Список астрономічних обсерваторій, які зараховані до сільськогосподарського інституту».

Очі з надією і тривогою бігають по паперу. Нема...

Щось обрівалося в грудях, перехило подих. «Ні, ні, я помилилася, мусить бути...». Це говорить серце, це воно не вірить: розум повірив. Та серце сильніше. Воно примушує очі раз шукати в списку такого звичайного взагалі, але такого бажаного, навіть особливого зараз прізвища Голубенко.

Марно. Нема його.

Впала надія, забилася в тузи, як птиці з підрізаними крилами.

Не пощастило, не поталанило...

Біль, гіркота, образа вирували в ній, кипіли, переповнювали душу.

І раптом, як блискавиця, пронеслася, спалахнула думка: «Що робити далі? Як бути?»

— Марійка!

Дівчина оглянулася. Вона й не помітила, як до неї підійшла її односельчанка Віра, що теж вступала до вузу.

— Ти що тут стоїш? Вбита горем? Побиваєшся? Не пройшла? — затарахкотіла та, як сорока. — Тыху! Начхат! Хто блат мав, той і пройшов, а ми його не мали. Ну, та годі про це. Я ось білети на танці дісталася. Ходім, матроси будуть...

Немов не пізнаючи, дивилася Марійка на подругу. Нафарбовані губи, підбріті брови, завивка.

— Не піді, — глухо сказала вона і, різко повернувшись, побігла до виходу.

Віра розгублено дивилася її віслід, тримаючи в руках квітки.

— От дурна, — знизала плечима, однак тієї ж хвилини відрізнялася і чарівно посміхнулася юнаківі, що проходив біля неї.

2.

— Значить так; хлібоздачу ми завершили, сівбу розпочали, солому за斯基нували, овочі успішно реалізовуємо, — Петро Миколайович Горбатов, голова колгоспу «Зоря», відкинувся на спинку крісла і переможно подивився на секретаря парторганізації Андрія Григоровича Гребінчука.

— Валяй, валяй, — одними кутками губ посміхнувся той. — Хвались.

— А що, хіба немає чим? Свинарник збудували, телятник — теж. Доходу мільйони три буде.

Андрій Григорович, високий, сухий, з посивілим волоссям, встав з місця,

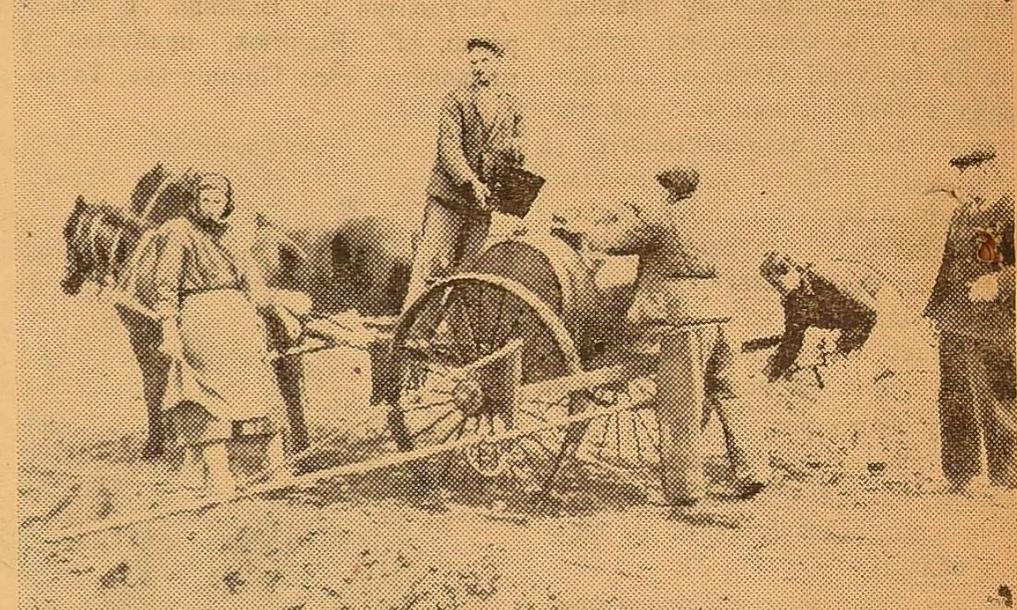
Обговорюємо нові кінофільми

Широкоекранний фільм «Дон Кіхот» — визначне явище радянської драматургії. Сценарист Шварц та постановник Г. Козинцев мали перед собою велике завдання — передати засобами кіно ідейне багатство одного з найвидатніших творів світової літератури. Неможливо було йти шляхом відтворення всього змісту грандіозного твору. Але автори фільму домоглися того, що півторагодинна кінокартина відбиває основне в ідейно-художньому багатстві роману Сервантеса.

Сервантес писав свій твір на початку розвитку капіталістичної формациї, але вже тоді він зумів побачити багато огидних вад світу гендлярства і безсоромного визиску. Геніальний художник побачив непримиренні суперечності між гума-

ПЕРЕМОГА

(ОПОВІДАННЯ)

На фото: на колгоспному полі.

відкрив вікно. Темно. Десять недалеко співали дівчата, рипала гармонь.

— Так.. А от електрики нема, вперту зморшку над переніссям. — клубу не будеш, — секретар круто повернувся до голови: — І коли ти, я хочу, щоб за нами вже зараз на селі потрібна, як повітря? Ми ж молодь свою у колгоспах не втримаємо, коли культури цуратимемося.

В двері постукали.

Голова аж зітхнув полегшено.

— Ввійдіть.

Ввійшла Марійка.

— Добрий вечір.

І стала біля дверей.

— Це хто, Марійка? — придивляється секретар. — І-богу, вона. От розумниця! А я вже до тебе збирався ти сам. Ну, здрastуй, здрastуй, — поспішив її назустріч. — Сідай.

Сам провів дівчину до місця, посадив.

— Ну, як?

— Не пройшла, — тихо одказала.

— Впала духом?

— Ні.

Андрій Григорович пильно подивився на дівчину, немов би хотів проникнути тим поглядом в її душу. Марійка спокійно втримала його погляд.

— Гаразд, — лишився задоволеним Андрій Григорович. Сів.

— Шо ж тепер?

— В колгосп хочу йти працювати, — спокійно, як давно продумане, відповіла Марійка.

Підняв від паперів голову Петро Миколайович.

— Ти куди хочеш?

— В ланку.

— Добре. Нам в ланках люди потрібні. Ти до кого хочеш: до Павлиха чи до Оксани?

— Я ні до кого, — нагнула голову Марійка, так що стало добре видно

— Так.. А от електрики нема, вперту зморшку над переніссям. — Я хочу створити свою ланку. І ще

— Ого! — вигукнув голова.

— Ну, раз так роблять передовики, і ми так зробимо, — поспішив на допомогу Марійці Андрій Григорович.

3

Нарешті бура віщухла. Снігу врівень з віконницями намело. У балках, затишних місцях товща його й двометрової висоти сягала.

Люди були стурбовані: весь сніг з поля змело.

Марійка зранку з дівчатами в полі. У них радість: на їх ділянці повно снігу.

— Ура! — гукають дівчата, пустулюють, мов діти.

— Марієчко! Розумниця! — ластилась маленька червоноока Ніна. — Дай тебе поцілу. Дивись, на нашій ділянці весь сніг. А все тому, що тебе послухали, щити встигли до бурі поставити.

— Ану, підлабузице, геть! — кричить розчаровані Світланка до Ніни. — Дівчата, бийте її!

Побігли в поле, смішно борсаючись в снігу.

— Йдіть сюди! — загукала до них Марійка. Прибігли. Захекані, веселі.

— Що таке?

— Давайте в село та почнемо гній возити.

— О! — зморщила носа Віра.

Працювали до обіду. А з обіду Віра та троє її найближчих подруг на роботу не з'явилися.

(Далі буде)

„ДОН КІХОТ“

ністичними ідеалами і дійсністю, він довели нам, що чеснотливі вчинки — смішні, вірність — кумедна, а любов — вигадка розпаленої уяві!».

Виразно змальований у фільмі і другий загін ворогів Дон Кіхота — міщани з їхнім огидним «здоровим глаздом», найспритніший серед яких бакалавр Самсон Карраско. «Життя само по собі щастя! Навіть для себе», — ось вища мудрість, якої він досяг.

І прекрасно відповідає йому Дон Кіхот:

— «Ваша разсудливість страшна за мое безумство!».

Не можна вбити в людині високого прагнення до світлих